

Az állami adó- és vámhatósághoz történő bejelentkezés alapvető szabályai

Kinek kell bejelentkeznie az adóhatósághoz?

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) alapján adóköteles tevékenységet csak az állami adó- és vámhatósághoz bejelentkezett, adószámmal rendelkező adózó folytathat. Ebből következik, hogy az adózó - adóhatósági nyilvántartásba vétele érdekében - köteles az adóhatósághoz bejelentkezni.

Bejelentkezés, adószám megállapítás

Az adózónak, ha adókötelezettsége, adóköteles tevékenysége az egyéni vállalkozóról szóló törvény szerinti egyéni vállalkozói tevékenység, az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósághoz intézett bejelentés (megfelelően kitöltött bejelentési űrlap) benyújtásával kell kérnie az adószám megállapítását, amellyel egyúttal teljesíti az állami adó- és vámhatósághoz történő bejelentkezési kötelezettségét.

Ha üzletszerű gazdasági tevékenységet csak a cégbejegyzése iránti kérelem benyújtását követően folytathat, akkor a cégbírósághoz intézett bejegyzés iránti kérelem (kitöltött nyomtatvány) és mellékletei benyújtásával kell kérnie az adószám megállapítását, amellyel teljesíti az állami adó- és vámhatósághoz történő bejelentkezési kötelezettségét.

Ha az adózó bíróság által nyilvántartandó jogi személynek, vagy ilyen szervezet önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységének minősül, adószámának megállapítását a bírósághoz benyújtott kérelem és mellékletei benyújtásával kell kérnie, amellyel teljesíti az állami adó- és vámhatósághoz történő bejelentkezési kötelezettségét.

Ha az adózó adókötelezettsége, adóköteles bevételszerző tevékenysége nem tartozik az előbbi három körbe (egyablakos bejelentkezés), akkor bejelentkezési kötelezettségét a tevékenység megkezdését megelőzően, közvetlenül az állami adó- és vámhatóságnál az e célra szolgáló nyomtatványon, írásban kell teljesítenie. Ha az adózó bejelentkezési kötelezettségét - jogszabálysértő módon - a tevékenység megkezdését követően teljesíti, a bejelentkezés során a tevékenység kezdő időpontját is köteles az állami adó- és vámhatósághoz írásban bejelenteni.

A cégbíróság, az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság, valamint bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bíróság az erre a célra szolgáló számítógépes rendszer útján közli az állami adó- és

vámhatósággal azokat az adatokat, amelyek a cégbejegyzés, bíróság által nyilvántartandó jogi személy nyilvántartásba vétele során, valamint a vállalkozói igazolvány kiállítása iránt kitöltött nyomtatványon rendelkezésre állnak, ideértve az általános forgalmi adó alanya által tett, valamint az átalányadó választására vonatkozó nyilatkozat, valamint az adózó főtevékenységéről szóló nyilatkozat adatait is.

Az állami adó- és vámhatóság az adószám megállapításához szükséges, az adóköteles tevékenységet folytatni kívánó adózó neve (elnevezése), címe (székhelye), cégjegyzék vagy egyéni vállalkozói nyilvántartási száma, valamint bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében azok bírósági nyilvántartási száma, illetve az általános forgalmi adó alanyának nyilatkozata alapján számítógépes rendszer útján közli a cégbírósággal, bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bírósággal, valamint az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósággal az adózó adóazonosító számát, illetve az ok megjelölésével értesíti a megkereső szervet az adószám megállapításának akadályáról.

Az állami adó- és vámhatóság az adószám megállapítását akkor tagadja meg, ha az adózó által bejelentett adatok valótlanok vagy hiányosak, vagy az adóregisztrációs eljárás során megállapítja, hogy az adószám megállapításának törvényi akadálya áll fenn.

Az állami adó- és vámhatóság az adószám megállapításának megtagadásáról szóló véglegessé vált határozat egy példányának megküldésével értesíti a cégbíróságot, bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bíróságot, valamint az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóságot.

Az adóhatóság a bejelentkezés alapján nyilvántartásba veszi az adózót.

Az állami adó- és vámhatóság az adózónak a bejelentkezés alapján a bejelentkezés napjával adószámot állapít meg. Az állami adó- és vámhatósághoz közvetlenül bejelentkező adózó, a törzskönyvi jogi személy, valamint a bírósági nyilvántartásba vételre kötelezett adózó késedelmes bejelentkezése esetén az állami adó- és vámhatóság az adózó adószámát az adóköteles tevékenység megkezdésének napjával állapítja meg. Az adószámot a cégjegyzékbe, a törzskönyvi és a bírósági nyilvántartásba be kell jegyezni.

A cégbejegyzésre kötelezett adózók adószámának megállapítására nem automatikusan, hanem - az Art. 19. §-ában rögzített - ún. adóregisztrációs eljárás lefolytatását követően kerülhet sor.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal az adózó által bejelentett – és a cégbíróság által elektronikus úton továbbított – valamint a nyilvántartásában szereplő adatok egybevetésével, elsősorban informatikai úton megvizsgálja, hogy a bejegyzendő cég vezető tisztségviselőivel, cégvezetőivel illetőleg képviselőre jogosult tagjaival, korlátolt felelősségű társaság, zártkörűen működő részvénytársaság esetében az ötven százalékot meghaladó mértékű szavazati joggal, vagy minősített többségű befolyással rendelkező taggal, vagy részvényessel, ilyen mértékű szavazati joggal, vagy minősített többségű befolyással rendelkező tag, részvényes hiányában bármely taggal vagy részvényessel, egyszemélyes gazdasági társaság esetében a taggal vagy részvényessel szemben fennáll-e olyan, törvényben meghatározott akadály, amely kizárja azt, hogy a cég részére az adóhatóság adószámot állapítson meg.

Az adóregisztrációs eljárás lefolytatására főszabályként – ha a cégbíróság által továbbított adatok alapján folytatott vizsgálat eredményeképpen a törvényben rögzített akadályok egyike sem valószínűsíthető – egy munkanap alatt sor kerül. Ennek előfeltétele, hogy a bejegyzendő cég valamennyi vezető tisztségviselőjének és az adóregisztrációs eljárás szempontjából releváns tagjának a magyar állami adó- és vámhatóság által megállapított adóazonosító száma az állami adó- és vámhatóság rendelkezésére álljon, vagyis, hogy ezen azonosítókat a kérelmező a cégbírósághoz benyújtott bejegyzési (változásbejegyzési) kérelemben hiánytalanul és hibátlanul feltüntesse. Amennyiben az egy munkanapos határidő alatt valamely akadály fennállása valószínűsíthető, úgy az eljárás lefolytatására nyolc munkanapon belül kerül sor.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal az adóregisztrációs eljárás során az adózót a részére képzett technikai azonosító számon tartja nyilván, amelyet az adószám megállapítása iránti kérelem végleges elutasítása esetében törölni kell. Ha az állami adó- és vámhatóság elektronikus úton arról értesíti a cégbíróságot, hogy az adózó adószámának megállapítására nem került sor az egy munkanapos határidőn belül, ezen értesítéssel együtt közli a cégbírósággal és a cégbíróság útján az adózóval a technikai azonosító számot. Az adószám megállapításáig az adózó adókötelezettségeit a technikai azonosító szám feltüntetésével teljesíti. A technikai azonosító szám kizárólag az adózó állami adó- és vámhatóság által történő nyilvántartására szolgál, gazdasági tevékenység folytatására, számlakibocsátásra nem jogosít.

Az állami adó- és vámhatóság a tárhelyet igénybe nem vevő adózót a nyilvántartásba vételéről harminc napon belül értesíti, és ebben tájékoztatja valamennyi nyilvántartásban szereplő adatáról.

Az adózónak az adóazonosító számát az adózással összefüggő minden iraton fel kell tüntetnie.

Bejelentési kötelezettség

Az állami adó- és vámhatóságokhoz bejelentendő adatok körét az Art. 1. melléklete tartalmazza. Ez alapján az adózónak az állami adó- és vámhatóságokhoz be kell jelentenie

1. nevét (elnevezését), rövidített cégnevét,
2. természetes személy adóazonosító jelét,
3. külföldi vállalkozás esetén az illetősége szerinti állam hatósága által megállapított adóazonosító számát,
4. címét, székhelyét, a cég székhelyétől különböző központi ügyintézés helyét, telephelyét vagy telephelyeit,
5. - a cég honlapján való közzététel esetén - cég elektronikus elérhetőségét, honlapját,
6. - több államban illetőséggel rendelkező gazdasági társaság esetén - tényleges üzletvezetés helyét,
7. - székhelyszolgáltatás igénybevétele esetén - a székhelyszolgáltató elnevezését, székhelyét, adószámát, e jogviszony keletkezésének - és határozott idejű jogviszony esetén - megszűnésének időpontját,
8. létesítő okiratának (alapító okirat, társasági-társulati szerződés, alapszabály) keltét, számát, a rá vonatkozó jogszabály szerinti képviselőjének, könyvvizsgálójának nevét, elnevezését, lakóhelyét, székhelyét, e jogviszony keletkezésének - és határozott idejű jogviszony esetén - megszűnésének időpontját, a képviselő adóazonosító számát, könyvvizsgáló szervezet esetén annak a személynek a nevét és lakóhelyét is, aki a könyvvizsgálatért személyében felelős,
9. gazdálkodási formáját, tevékenységének felsorolását,
  - 9.1. cégek esetén a főtevékenységet és a ténylegesen végzett tevékenységi köröket a mindenkor hatályos TEÁOR-nómenklatúrája szerint,
  - 9.2. egyéni vállalkozók esetén ÖVTJ szerinti ÖVTJ-kódok szerint,
  - 9.3. az egyéni vállalkozó tevékenységének szünetelése esetén a szünetelés kezdő- és zárónapját,
10. a statisztikai számjelet,
11. a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, az egyesülés, valamint a közös vállalat tulajdonosának, tulajdonosainak cégnevét, nevét, székhelyét (telephelyeit, lakóhelyét), adóazonosító számát, a zártkörűen működő részvénytársaság 50 százalékot meghaladó mértékű szavazati joggal, vagy minősített többségű befolyással rendelkező részvényesének cégnevét, nevét, székhelyét, telephelyeit, lakóhelyét, adóazonosító számát, továbbá a korlátolt felelősségű társaság és a zártkörűen működő részvénytársaság esetében azt aényt, ha a tag, részvényes szavazati jogának mértéke az 50 százalékot meghaladja, vagy a tag, részvényes minősített többségű befolyással rendelkezik,

12. a természetes személy adózó levelezési címét - ha az nem azonos székhelyével, telephelyével -, továbbá a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező külföldi személy esetében magyarországi kézbesítési meghatalmazottjának nevét és lakóhelyét, székhelyét,
13. iratai, elektronikus alapon rendelkezésre álló bizonylatai és nyilvántartásai őrzésének helyét, ha az nem azonos az adózó székhelyével vagy lakóhelyével, valamint ha bizonylatot, könyvet, nyilvántartást online hozzáférést biztosítva, elektronikusan őrzi meg, ezt a tényt,
14. jogelődjét és jogelődjének adóazonosító számát,
15. az önálló tevékenységet folytató természetes személy tevékenysége gyakorlását, körülményét (fő-, mellékfoglalkozás, nyugdíj melletti kiegészítő tevékenység, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, táncművészeti életjáradék vagy átmeneti bányászjáradék mellett folytatott tevékenység),
16. az általános forgalmi adóalanya részére előírt nyilatkozatot,
17. átalányadó választását,
18. választása szerint a naptári évtől eltérő üzleti év mérlegforduló napját,
19. közhasznú szervezetként történő nyilvántartásba vételét,
20. a cégbíróságon keresztül bejelentkező adózók esetén a jegyzett tőkéjének összegét,
21. külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén a külföldi vállalkozás megnevezését, székhelyét, cégjegyzék számát, nyilvántartási számát,
22. magyarországi tényleges üzletvezetési helyét, ha magyar adóügyi illetőségét a tényleges üzletvezetési hely alapozza meg,
23. bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bírósági nyilvántartási számát, a főtevékenységet és a ténylegesen végzett tevékenységet,
24. a cégbíróságon keresztül bejelentkező gazdasági társaság adózó külföldi pénzügyintézetnél vezetett valamennyi érvényes számlaszámát, a számlát vezető külföldi pénzügyintézet nevét, valamint a számla megnyitásának és lezárásának napját.

Utalva a fenti felsorolás 16. pontjára, az adózónak adóköteles tevékenysége megkezdésének bejelentésével egyidejűleg nyilatkoznia kell az Áfa tv.-ben meghatározott adózási módokra vonatkozó választásáról, arról is, ha kizárólag adómentes tevékenységet végez, vagy ha az adómegállapítás valamely különös módjának alkalmazásáról döntött.

Az egyéni vállalkozó adózónak a bejelentkezéssel egyidejűleg, a cégbíróságon keresztül bejelentkező adózónak a bejelentkezés napjától számított tizenöt napon belül az állami adó- és vámhatóságához írásban be kell jelentenie:

1. iratai, elektronikus alapon rendelkezésre álló bizonylatai és nyilvántartásai őrzésének helyét, ha az nem azonos az adózó székhelyével vagy lakóhelyével, valamint ha az adózó bizonylatot, könyvet, nyilvántartást online hozzáférést biztosítva, elektronikusan őrzi meg, ezt a tényt,

2. jogelődjének adóazonosító számát,
3. a közös vállalat tulajdonosának, tulajdonosainak adóazonosító számát, a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, az egyesülés, a közös vállalat adóazonosító jellel nem rendelkező tulajdonosa esetén az adóazonosító jel közlése végett a törvényben meghatározott adatokat,
4. a természetes személy adózó levelezési címét, ha az nem azonos székhelyével, telephelyével,
5. a cégbírósághoz be nem jelentett, az Art. 7. § 47. pontjában foglaltaknak megfelelő telephelyét,
6. székhelyszolgáltatás igénybevétele esetén a székhelyszolgáltató elnevezését, székhelyét, adószámát, e jogviszony keletkezésének és - határozott idejű jogviszony esetén - megszűnésének időpontját.

A cégbíróságon keresztül bejelentkező gazdasági társaság adózónak a bejelentkezés napjától számított tizenöt napon belül kell az állami adó- és vámhatósághoz írásban bejelentenie külföldi pénzügyintézetnél vezetett valamennyi érvényes számlaszámát, a számlát vezető külföldi pénzügyintézet nevét, valamint a számla megnyitásának és lezárásának napját.

Jelezzük, hogy az Art. 1. melléklet 1.24. pontja szerinti, 2018. január 1-jén érvényes külföldi számlaszámokat az adózóknak 2018. január 31-éig az állami adó- és vámhatósághoz írásban, formanyomtatványon kell bejelenteniük.

A munkáltatónak és a kifizetőnek e minőségét akkor is be kell jelentenie az állami adó- és vámhatósághoz, ha más adókötelezettség nem terheli. Ebben az esetben a bejelentést az első adóköteles kifizetéstől számított tizenöt napon belül kell megtenni.

Mentesülés a bejelentkezési kötelezettség alól

2018. január 1-jétől az Áfa tv. 257. §-a mentesülési szabályokat fogalmaz meg az Art. szerinti bejelentkezési kötelezettség alól az alábbiak szerint:

Mentesül az Art. szerinti bejelentkezési kötelezettség alól az a belföldön gazdasági céllal nem letelepedett, belföldön lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkező adóalany, aki (amely) belföldön

a) kizárólag az Áfa tv. 95. § szerinti adómentes termékimportot megalapozó az Áfa tv. 89. §-a szerinti termékértékesítést teljesít és az adómentesség érvényesítéséhez közvetett vámjogi képviselőt hatalmaz meg,

b) kizárólag adóraktározási eljárás hatálya alatt álló terméket értékesít, feltéve, hogy a termék az értékesítés közvetlen következményeként nem kerül ki ezen eljárás hatálya alól, vagy a terméket az állami adó- és vámhatóság a Közösség területén kívülre kilépteti, vagy

c) kizárólag adóraktározási eljárás hatálya alatt álló terméket értékesít az Áfa tv. 89. §-a szerint a Közösség másik tagállamába, és az adómentesség érvényesítéséhez az adóraktár üzemeltetőjét hatalmazza meg, feltéve, hogy a Közösség másik tagállamában gazdasági céllal letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában ott lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik.

Mentesül az Art. szerinti bejelentkezési kötelezettség alól a belföldön gazdasági céllal nem letelepedett, belföldön lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkező adóalany az Áfa tv. 45/A. § szerinti szolgáltatásnyújtása tekintetében, feltéve, hogy adófizetési kötelezettségét

- a) a Közösség területén letelepedett adóalany a gazdasági célú letelepedése, ennek hiányában lakóhelye, vagy szokásos tartózkodási helye szerinti,
- b) a Közösség területén nem letelepedett adóalany a választása szerinti tagállamban teljesíti azon tagállami szabályozás alapján, amely tartalmában megfelel a HÉA-irányelv 358-369. cikkében vagy 369a-369k. cikkében foglaltaknak.

Mentesül az Art. szerinti bejelentkezési kötelezettség alól az az egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy adóalany, aki kizárólag az Áfa tv. 86. § (1) bekezdés 1) pontja szerinti adómentes szolgáltatást nyújt, feltéve, hogy nem él az Áfa tv. 88. § (1) bekezdés b) pont szerinti választási jogával és az Áfa tv. 257/B. § szerint közösségi adószám kiváltására nem kötelezett.

Közösségi adószám

Az állami adó- és vámhatóság a közösségi kereskedelemben érintett adózónak bejelentés vagy kérelem alapján - a bejelentés vagy kérelem előterjesztésének, de legkorábban az adószám megállapításának napjával - közösségi adószámot állapít meg. A közösségi adószám megállapítására vonatkozó bejelentést, kérelmet az adószám iránti kérelemmel egyidejűleg is elő lehet terjeszteni.

(A közösségi adószám kiváltására vonatkozó rendelkezéseket 2018. január 1-jétől az Áfa tv. 257/B. §-a tartalmazza.)

Közösségi adószámmal annak az adózónak kell rendelkeznie, aki az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannyal kereskedelmi kapcsolatot folytat. A közösségi adószám igénylésének szabályait önálló információs füzet (27. számú) tartalmazza. Az Európai Közösség más tagállamából történő termékbeszerezés tekintetében különleges adózási kör áfa adózásának alapvető szabályait - ideértve az ezzel kapcsolatos bejelentkezést is - önálló információs füzet (17. számú) tartalmazza.

Adóazonosító jel, adóigazolvány

Az állami adó- és vámhatóság az adószámmal nem rendelkező természetes személyt az adóazonosító jelén - a magyar állampolgársággal nem rendelkező természetes személy esetén az állampolgárságát is feltüntetve - tartja nyilván.

Az adóazonosító jellel még nem rendelkező természetes személynek is be kell jelentkeznie az állami adó- és vámhatósághoz annak érdekében, hogy adóazonosító jelet kapjon jövedelemadó köteles bevételének megszerzése, illetve költségvetési támogatás igénylése előtt, abban az esetben is, ha vállalkozási tevékenységet nem folytat és nem kötelezett általános forgalmi adó fizetésére.

Javasoljuk, hogy a természetes személy a jövedelem megszerzése előtt kezdeményezze az adóazonosító jel megállapítását, ugyanis ennek hiányában a kifizető vagy a munkáltató mindaddig megtagadja a kifizetést, amíg adóazonosító jelét a természetes személy nem közli.

A nem magyar állampolgárságú személynek is a jövedelem megszerzése előtt célszerű az adóazonosító jel megállapítását kezdeményeznie, mivel az állami adó- és vámhatóság már nem tarthatja nyilván útleveleszámon a nem magyar állampolgárságú személyt.

Az adókedvezmény, adómentesség, költségvetési támogatás igénybevételére jogosító igazolás kiadását ugyancsak megtagadja az adatszolgáltatásra kötelezett szerv az adóazonosító jel közléséig. Támogatás igénylése esetén mindaddig nincs mód a folyósításra, amíg az adózó nem tudja az adóhatósággal közölni az adóazonosító jelét.

A természetes személy az e célra szolgáló nyomtatványon bejelenti természetes személyazonosító adatait (nevét, születési helyét és idejét, anyja leánykori nevét), lakcímét, szokásos tartózkodási helyét, a nem magyar állampolgárságú személy állampolgárságát is. A nem magyar állampolgárságú természetes személynek csatolnia kell továbbá érvényes útlevelének, személyazonosító igazolványának vagy egyéb személyazonosításra alkalmas okiratának másolatát is.

Az állami adó- és vámhatóság az adózó által bejelentett természetes személyazonosító adatokat, lakcímet a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv nyilvántartásában szereplő adatokkal, nem magyar állampolgárok esetén a csatolt okiratok tartalmával egybeveti, és az okmányok érvényességét ellenőrzi.

A bejelentés alapján az adóhatóság megállapítja a természetes személy adóazonosító jelét, és arról tizenöt napon belül hatósági igazolványt (a továbbiakban: adóigazolvány) állít ki, melyet megküld a természetes személy címére.

A cégbejegyzésre kötelezett adózó adóazonosító számmal nem rendelkező vezető tisztségviselője, képviselőre jogosult tagja, cégvezetője, egyszemélyes társaságok, korlátolt felelősségű társaság és zártkörűen működő részvénytársaság esetében tagja vagy részvényese, az adózó adószámának megállapítása előtt adóazonosító jelének megállapítása érdekében az előzőekben foglaltaknak megfelelően kell, hogy eljárjon.

Az adóigazolvány adattartalmát külön törvény határozza meg.

Ennek megfelelően tartalmazza a természetes személy

- nevét,
- anyja nevét,
- születési helyét és idejét,
- az adóazonosító jelét,
- az igazolvány kiállításának keltét.

Az állami adó- és vámhatóság az adóazonosító jeltől első ízben hatvan nappal érvényes ideiglenes adóigazolványt állít ki, ha a természetes személy által bejelentett adatok egybevetése és ellenőrzése során eltérést állapít meg.

Ilyen esetben az állami adó- és vámhatóság - az adateltérés okának tisztázása érdekében - a természetes személyt a bejelentett adatok igazolására szólítja fel. Ha a természetes személy által igazolt és az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásában javított adatok nem egyeznek a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adataival, az adóhatóság az adateltérés rendezése érdekében haladéktalanul megkeresi a természetes személy lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt. Az állami adó- és vámhatóság az ideiglenes adóigazolvány érvényességét hatvan nappal meghosszabbítja, ha az adateltérés annak érvényességi idején belül nem javítható.

Az adóigazolványt köteles a természetes személy megőrizni és annak adatait - felhívásra - a személyazonosságának hitelt érdemlő igazolása mellett megismerhetővé tenni az adóhatóság, valamint az adózással kapcsolatban adatszolgáltatásra kötelezett (pl. munkáltató, kifizető) szerv számára.

Az adóigazolvány bemutatásával egyenértékű, ha - a technikai feltételek megléte esetén - a természetes személy az adóazonosító számát a tárolóelemmel rendelkező állandó személyazonosító igazolványával elektronikusan igazolja,

amennyiben a külön törvényben meghatározottak szerint a tárolóelem azt tartalmazza.

Az adóazonosító jel kapcsán említést érdemel a fiatalok életkezdesi támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény, amelynek előírása alapján nem a természetes személy kezdeményezésére állapítja meg az adóazonosító jelet az állami adó- és vámhatóság a természetes személy részére. Ilyen esetekben a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv a gyermek adóazonosító jelének megállapítása céljából a természetes személyazonosító adatokról és a lakcímről elektronikus úton adatot szolgáltat az állami adó- és vámhatóság részére, amely a gyermek adóazonosító jelét a támogatást kiutaló részére megküldi, továbbá kiállítja az adóigazolványt és anélkül, hogy azt a szülőnek külön igényelnie kellene, megküldi postán a gyermek lakóhelyére.

Az állami adó- és vámhatóság hivatalból állapítja meg az adóazonosító jelet annak a természetes személynek,

- a) aki bejelentési kötelezettségét elmulasztotta, vagy
- b) akinek az adóhatóság jogszabályban meghatározott feladatainak végrehajtásához adóhatósági nyilvántartása szükséges.

Amennyiben a természetes személy adóazonosító jellel nem rendelkezik és belföldön eseti jelleggel szerez adóköteles jövedelmet, a természetes személy adóazonosító jelének megállapítását a kifizető is kérheti az állami adó- és vámhatóságtól a nem magyar állampolgárságú természetes személy esetén az általa ismert, magyar állampolgárságú természetes személy esetén személyazonosító adatainak, lakcímének - és amennyiben a természetes személy rendelkezik értesítési címmel - annak közlésével. A természetes személy adóazonosító jeléről az adóhatóság a kifizetőt is tájékoztatja. A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti kamat kifizetését, jóváírását a kifizető a természetes személynek adóazonosító jel hiányában is teljesítheti.

Az állami adó- és vámhatósághoz teljesítendő bejelentkezés (változásbejelentés) során is figyelemmel kell lenni az elektronikus ügyintézési szabályokra, melynek részleteit ismerteti a NAV honlapján közzétett, „A Nemzeti Adó- és Vámhivatal előtti elektronikus ügyintézés általános szabályai 2018. január 1-jét követően” című tájékoztató, illetve a 32. számú információs füzet.

Előfordulhat, hogy az egyéni vállalkozói tevékenységet folytatni kívánó természetes személy az erre a célra rendszeresített űrlapon teljesített bejelentkezésekor még nem rendelkezik adóazonosító jellel, ebben az esetben ennek megképzése is az adószám megállapításával egyidejűleg történik az

egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság által az állami adó- és vámhatósághoz továbbított adatok alapján.

Változásbejelentési kötelezettség

Az adózónak az adókötelezettségét érintő olyan változást - a megváltozott természetes személyazonosító adatok, lakcím kivételével -, amelyről a cégbíróság, az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság, a kincstár, bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bíróság jogszabály alapján az adóhatóságot nem köteles értesíteni, annak bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül az előírt nyomtatványon közvetlenül az állami adó- és vámhatóságnak, illetve az önkormányzati adóhatóságnak kell bejelentenie.

Az adókötelezettséget érintő változás különösen

- a) az Art. 1. mellékletében felsorolt adatok változása,
- b) a cégbejegyzésre nem kötelezett adózó végelszámolása kezdetének és befejezésének időpontja,
- c) cégbejegyzésre nem kötelezett jogi személy, egyéb szervezet végelszámolás nélküli megszűnése esetén a jogutód nélküli megszűnésről szóló döntés,
- d) az egyszerűsített végelszámolás megindulása, valamint annak megszüntetése és a cég működésének továbbfolytatása,
- e) az adóköteles tevékenység vagy a jogi személy, egyéb szervezet megszűnése.

A cég, a bíróság által nyilvántartandó jogi személy létesítő okiratában nem szereplő, de ténylegesen végzett tevékenység esetén a tevékenység megkezdését, illetve a bejelentett vagy bejelenteni elmulasztott tevékenység megszűnését követő tizenöt napon belül tesz bejelentést.

Ha az egyéni vállalkozó, illetve a cégbíróság útján bejelentkező adózó, és a bíróság által nyilvántartandó jogi személy adataiban bekövetkezett változás az adózó adószámának megváltozását eredményezi, az állami adó- és vámhatóság a megváltozott adószámáról az adózóval egyidejűleg értesíti a cégbíróságot, az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóságot és az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szervet valamint bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bíróságot.

Az egyéni vállalkozó és a cégbíróság útján bejelentkező adózó a cégbírósághoz, az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósághoz, a bíróság által nyilvántartandó jogi személy a bírósághoz teljesített bejelentéssel tesz eleget az állami adó- és vámhatósághoz teljesítendő változásbejelentési

kötelezettségének azon adókötelezettséget érintő adatai tekintetében, amelyeknek változásáról a cégbíróság, az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szerv, bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bíróság külön jogszabály alapján az állami adó- és vámhatóságot értesíti.

Az egyéni vállalkozó és a cégbíróság útján bejelentkező adózó, valamint a bíróság által nyilvántartandó jogi személy a főtevékenység változását a változást követő tizenöt napon belül az állami adó- és vámhatósághoz jelenti be az 1893/2006/EK rendelet szerint.

A változásbejelentési kötelezettség azon adatok tekintetében, amelyeket más nyilvántartás közhitelesen tartalmaz, úgy is teljesíthető, hogy az adatváltozásról a közhiteles nyilvántartást vezető szerv - ha ezt tőle az adózó kéri - tizenöt napon belül értesíti az állami adó- és vámhatóságot.

Az egyéni vállalkozó adózó az egyéni vállalkozók nyilvántartásában nem szereplő, az Art. 1. melléklete szerinti adatainak változását az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság útján is bejelentheti az állami adó- és vámhatósághoz.

Változásként jelentheti be a már működő adózó közösségi adószám megállapítása iránti igényét. Közösségi adószámmal nem rendelkező adózó közösségi adószámának megállapításának érdekében az állami adó- és vámhatóságnál előzetesen bejelenti, hogy az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannal kereskedelmi kapcsolatot kíván létesíteni. Ugyancsak adatváltozásként jelenti be az adózó, ha az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannal kereskedelmi kapcsolatát megszüntette. A közösségi adószám megállapítására, illetőleg visszaadására év közben is lehetőség van.

A közösségi adószám kiváltására és megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket 2018. január 1-jétől az Áfa tv. 257/B. §-a tartalmazza.

A bejelentkezési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezménye

A bejelentkezési kötelezettség megsértésének következménye a mulasztási bírság kiszabása.

A természetes és nem természetes személy adózót egymillió forintig terjedő mulasztási bírsággal kell sújtani, ha adószámhoz kötött tevékenységet vagy adóköteles tevékenységet adószám hiányában folytat.

Az állami adó- és vámhatóság az adózót terhelő adókötelezettség jogszerű teljesítéséhez, a költségvetési támogatás jogszerű igénybevételéhez honlapján közzéteszi folyamatosan azon adózónak a rendelkezésre álló azonosító adatait, aki vagy amely bejelentkezési kötelezettségének nem tett eleget.

A bejelentkezéssel kapcsolatos jogszabályok:

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 16. § (1)-(2) bekezdés, 19. § (1)-(2) bekezdés, 32-34. §, 36-37. §, 39. §, 44. §, 224. §, 266. § g) pont, 1. melléklet

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 257. § (3)-(5) bekezdés, 257/B. §

Az adóigazgatási eljárás részletes szabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 16. §

Nemzeti Adó- és Vámhivatal